

Handläggare
Anna Odelby
Telefon: 08-50815022

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2026-04-23

Skrivelse om utbildning i pågående dödligt våld (PDV)

Svar på skrivelse från Gunnar Caperius (C), Lena Kling (L) och Kristina Lutz (M).

Förvaltningens förslag till beslut

Skarpnäcks stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

En skrivelse avseende utbildning i pågående dödligt våld (PDV) har inkommit till stadsdelsförvaltningen för yttrande.

Skrivelsen lyfter att i ett försämrat säkerhetsläge och en ökad förekomst av hot- och våldssituationer i offentliga miljöer finns ett behov av att stärka arbetsmiljö- och säkerhetsarbetet inom stadsdelsförvaltningens verksamheter. Särskilt personal inom socialtjänst, medborgarkontor, öppna verksamheter samt vid nämndsammanträden kan möta situationer som innebär förhöjd risk för hot och våld.

Utvecklingen tydliggör vikten av att säkerställa att medarbetare har tillräcklig beredskap, tydliga rutiner och kunskap för att hantera potentiellt farliga situationer. Nya lagkrav inom skolverksamheten samt nationella undersökningar som visar att förtroendevalda i ökad utsträckning utsätts för hot och trakasserier understryker behovet av ett fortsatt systematiskt och förebyggande säkerhetsarbete inom förvaltningens verksamheter. Skrivelsen avslutas med fyra frågeställningar för förvaltningen att besvara.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning har yttrat sig i ärendet genom att besvara frågeställningarna och föreslår att nämnden överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden överlämnade den 20 november 2025 en skrivelse från Gunnar Caperius (C), Lena Kling (L) och Kristina Lutz m.fl. (M) till förvaltningen för beredning. Skrivelsen rör förvaltningens arbete kring pågående dödligt våld (PDV).

Ärendet

Skrivelsen vill uppmärksamma behovet av att säkerställa en trygg arbetsmiljö för medarbetare inom stadsdelsförvaltningens olika verksamheter.

Oppositionen riktar följande frågor till stadsdelsförvaltningen:

1. Vilka rutiner finns idag – inom förvaltningens samtliga verksamheter – vid hot- och våldssituationer, inklusive vid ett scenario med pågående dödligt våld?
2. Har förvaltningen erbjudit en utbildning i PDV (Pågående dödligt våld) för förvaltningens anställda?
3. Hur ställer sig förvaltningen till att erbjuda politikerna i stadsdelsnämnden en utbildning i PDV?
4. Har alla förskolor, dagliga verksamheter, särskilda boenden och vård- och omsorgsboenden, en beredskapsplan kring PDV? Beskriv hur detta arbete ser ut.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ och familjestöd, genom trygghets- och säkerhetssamordnaren. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 16 april 2026.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Nedan redovisas förvaltningens svar på skrivelsens frågeställningar.

- 1. Vilka rutiner finns idag – inom förvaltningens samtliga verksamheter – vid hot- och våldssituationer, inklusive vid ett scenario med pågående dödligt våld?**

De rutiner som finns idag inom verksamheterna omfattar hantering av hot- och våldssituationer och är en del av det systematiska arbetsmiljö- och säkerhetsarbetet, exempelvis Stockholms stads säkerhetsprogram och Vägledning otillåten påverkan. Samtliga verksamheter har grundläggande rutiner för att förebygga, hantera och följa upp incidenter, inklusive larmrutiner, rapportering i

avvikelsesystem, samverkan med polis samt stöd till medarbetare efter händelse. Exempelvis utgår förskolans arbete från handlingsplan för Säker förskola med flera rutiner inom området.

Arbetet är även kopplat till förvaltningens övergripande beredskaps- och krishanteringsstruktur. Inom ramen för detta genomförs riskbedömningar där hot- och våldsscenarier, inklusive pågående dödligt våld (PDV), ingår som en del av analysen. Förvaltningen arbetar med att tydliggöra handlingsvägar vid allvarliga händelser, såsom inrymning, utrymning och larmning, samt att säkerställa att chefer och medarbetare har kännedom om gällande rutiner.

PDV-scenarier hanteras inom ramen för kris- och beredskapsplaneringen och kopplas till risk- och sårbarhetsanalysen (RSA), där verksamheternas förmåga att agera vid allvarliga våldssituationer bedöms och utvecklas. Arbetet är fortlöpande och innefattar utbildning, övning och kontinuerlig uppdatering av rutiner i takt med förändrad hotbild.

2. Har förvaltningen erbjudit en utbildning i PDV (Pågående dödligt våld) för förvaltningens anställda?

Det finns i dagsläget ingen förvaltningsövergripande utbildning specifikt riktad mot pågående dödligt våld, däremot genomförs regelbundet utbildningar i hot och våld på förvaltningen. Förvaltningen har också beslutat att vara med i en stadsövergripande upphandling av utbildningsinsatser till personal för att stärka deras förmåga att hantera pågående dödligt våld. Upphandlingen omfattar utbildning i hantering av pågående dödligt våld (PDV) via föreläsningar och övningar.

Det pågår också utbildningssatsning i CRM (Crew Resource Management), vilket är en metod anpassad från flygbranschen för att öka säkerheten och effektiviteten i socialt fältarbete. Det fokuserar på icke-tekniska färdigheter som kommunikation, situationsmedvetenhet och beslutsfattande för att hantera risker och förbättra samarbetet i teamet under stress. Stadens fältverksamheter fick grundutbildning under hösten 2025 och nu under våren ska det genomföras en stadsövergripande övning som omfattar praktiska utbildningsmoment i hot- och våld i parkmiljö, CRM, sjukvård samt PDV.

3. Hur ställer sig förvaltningen till att erbjuda politikerna i stadsdelsnämnden en utbildning i PDV?

Förvaltningen ser inte att stadsdelsnämndens politiker utgör en målgrupp för utbildning i att *hantera* pågående dödligt våld. De medarbetare som kan komma ifråga är medarbetare som har olika funktioner och tilldelade arbetsuppgifter kopplat till krishantering och trygghetsarbete i offentlig miljö. Även medarbetare med arbetsplats i egna lokaler där det kan finnas risk för händelse kan utgöra målgrupp, vilket även inkluderar övningsutbildning i autentisk miljö. Däremot kan förvaltningen ta som sin uppgift att informera nämndens ledamöter om hur arbetet vid olika typer av kriser och extraordinära händelser (inklusive PDV-händelser) hanteras.

4. Har alla förskolor, dagliga verksamheter, särskilda boenden och vård- och omsorgsboenden, en beredskapsplan kring PDV? Beskriv hur detta arbete ser ut.

Vissa av förvaltningens rutiner är direkt inriktade mot hantering av pågående dödligt våld (PDV), medan andra avser hot- och våldssituationer generellt och därmed även omfattar PDV-scenarier indirekt.

Inom förskoleverksamheten finns en handlingsplan för inrymning och utrymning, där rutiner för agerande vid pågående dödligt våld ingår. Förskolorna genomför årligen övningar av både inrymning och utrymning tillsammans med barnen. Samtliga förskolor anpassar handlingsplanen utifrån sina lokala förutsättningar och arbetet utgår även från stadens koncept Säker förskola, vilket omfattar flera rutiner kopplade till säkerhet och beredskap.

Jonas Lauri
Stadsdelsdirektör
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Hanna Jakhammer
Avdelningschef
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse: Om utbildning i pågående dödligt våld (PDV)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jonas Lauri, Stadsdelsdirektör	2026-03-23
Hanna Jakhammer, Avdelningschef	2026-03-23